

Г. І. Карімов,
к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту організацій і адміністрування,
Дніпродзержинський державний технічний університет

ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В РЕГІОНАЛЬНИХ МОЛОДІЖНИХ ПРОГРАМАХ

G. Karimov,
Ph.D., associate professor, assistant professor of organizational management and administration,
Dniprodzerzhinsk State Technical University

THE PRINCIPLES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE REGIONAL YOUTH PROGRAMS

У статті розглядається молодь як потенціал майбутнього соціально-економічного розвитку регіону. Активна участь та інноваційний підхід до розвитку регіону молодіжної частки учасників повинен забезпечити сталість регіонального розвитку. Для цього представники молоді, в процесі дорослішання, мають набути відповідних компетенцій.

Такі компетенції молодь повинна отримувати в рамках міських та регіональних соціальних молодіжних програм ("Молодь Дніпродзержинська", "Молодь Дніпропетровщини" та інші). Але на сьогодні даний напрям в складі програм реалізовано недостатньо. Тому було запропоновано включити до відповідних програм низку заходів направлених на формування компетенцій в соціально-економічному та суспільному житті регіону. Сформовано зміст заходів, що пропонуються, визначено відповідальні за їх виконання, строки виконання, орієнтовні обсяги фінансування та зазначено очікуваний результат виконання для кожного заходу за роками його реалізації.

У підсумку природний рух населення насичує регіон компетентними та активними учасниками його розвитку по зростаючій як по кількісним, так і по якісним показникам, що забезпечує його сталість.

The article analyzes youth as potential future socio-economic development. Active participation and innovative approach to the development of the region from the youth participants must ensure the sustainability of regional development. To achieve this goal, representatives of youth in the process of growing up, have to acquire relevant skills.

These competencies young people should receive within urban and regional social youth programs ("Youth of Dneprodzerzhinsk", "Youth of Dnipropetrovsk", etc.). However, currently this area of the programs is not implemented enough. Therefore, it was proposed to include a range of appropriate programs aimed at forming competence in the socio-economic and social life of the region. Proposed content of the desired activities, persons responsible for their implementation, deadlines, estimated budget and indicated the expected result for each activity by years of its implementation.

As a result, the natural population growth provides region with exponentially more competent and active participants in its development, both quantitatively and qualitatively, ensuring its sustainability.

Ключові слова: сталий розвиток, молодь, регіон, програма розвитку молоді, заходи.

Key words: sustainable development, youth, region, program of youth development, programs.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Молодь постійно знаходиться в стані освоєння досягнутого рівня розвитку суспільства та несе на собі відповідальність за майбутній розвиток регіону. Все це

виражається через наступні питання: наскільки молодь сприймає життя даного суспільства і функціонування даного регіону; що нового вносить молоде покоління у суспільний розвиток та діяльність регіону, і, у зв'яз-

ку з цим, яка реакція попередніх поколінь на молодь; якою мірою молодь стає чинником розвитку або фактором, що загальмовує розвиток суспільства і регіону [1, с. 3].

В умовах модернізації та трансформації України очевидна необхідність зміцнення природного потенціалу молодого покоління як найважливішого фактора відтворення суспільства і сталого соціально-економічного розвитку регіону, а також переорієнтації молодіжної політики на його ефективне використання. Звідси випливає, що потребує якісного вдосконалення механізм управління та реалізації держаної молодіжної політики як передумова сталого розвитку молоді у відповідності з сучасними завданнями сьогодення [2, с. 12].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми сталого регіонального розвитку є предметом дослідження багатьох науковців Е. Алаєв, В. Геєць, З. Герасимчук, М. Долішній, С. Дорогунцов, В. Мікловда, В. Пила, Д. Стеченко, М. Фащевський, М. Чумаченко. Питання молодіжного розвитку розглядаються у роботах І. Гузенко, І. Льїнського, А. Ковальова, Е. Лібанової, І. Ткачук та у державних цільових молодіжних програмах. При цьому питання підготовки активних учасників соціально-економічного розвитку за рахунок молоді, що має забезпечити його сталість, залишаються не достатньо дослідженими.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою даної статті є визначення напрямів та заходів розвитку молоді регіону, реалізація яких має забезпечити підґрунтя сталості розвитку регіону.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Розробкою заходів з реалізації молодіжної політики на території Дніпропетровської області займаються: обласні, міські та районні управління у справах сім'ї та молоді; молодіжний парламент Дніпропетровщини; Дніпропетровська обласна молодіжна адміністрація; Рада молодих вчених Дніпропетровської області; 38 обласних, 10 районних та 32 міські молодіжні організації.

Дніпропетровська обласна молодіжна адміністрація, є виконавчим органом молодіжної ради, завдяки якому реалізуються проекти та заходи, ініційовані молоддю. До неї входять члени обласної молодіжної ради, голови та активісти студентських рад при вишах регіону. Обласна молодіжна рада є розробником проектів та ініціатив, які подаються на розгляд головному управлінню освіти та науки облдержадміністрації для експертної оцінки та корегувань. Завдання обласної молодіжної адміністрації — безпосередньо реалізовувати розроблені проекти та ініціативи.

Обласні, міські та районні управління у справах сім'ї та молоді (молоді та спорту, тощо) є органами виконавчої влади, що здійснюють державно-владні повноваження виконавчо-розпорядчого характеру у сфері молодіжної політики на закріпленій за ними території області. Одними з головних напрямів діяльності

управління у справах молоді є: надання підтримки талановитим молодим людям, створення сприятливих умов для життєвого самовизначення та самореалізації молодих громадян; сприяння у сфері праці та зайнятості молоді, її професійної орієнтації та працевлаштування; допомога у розв'язанні житлової проблеми молоді; сприяння діяльності органів студентського самоврядування; організація молодіжного дозвілля та організація різного роду заходів.

Отже, можна зробити висновок, що керівництво регіону підтримує всі ініціативи молодих вчених на шляху досягнення поставлених цілей у контексті нових освітніх стандартів Дніпропетровської області. Але, виключно освіти недостатньо для успішної реалізації всебічного розвитку будь-якого регіону. На основі виявлених недоліків [3—4] у регіональній та міській молодіжних програмах розвитку молоді [5—8], для набуття молоддю відповідних компетенцій пропонується до існуючої програми "Молодь Дніпропетровщини" на 2012—2021 роки, зокрема першого етапу здійснення цієї програми (2013—2016 роки) додати комплекс заходів, які будуть у більш повній мірі забезпечувати підготовку молоді до участі в процесі розвитку регіону. Аналогічні заходи доцільно продублювати у міській цільовій соціальній програмі "Молодь Дніпропетровщини" на 2012-2021 роки, але у межах молодіжної політики міста. Перелік завдань і заходів що пропонуються для покращення регіональної цільової соціальної програми "Молодь Дніпропетровщини" на 2012—2021 роки подано у таблиці 1. Разом зі змістом комплексних заходів запропоновано органи, які відповідають за його реалізацію та орієнтовний результат впровадження. Наведено орієнтований обсяг фінансування для кожного заходу та його розподіл впродовж терміну реалізації.

У результаті реалізації запропонованих заходів та корегування міських і регіональних молодіжних програм передбачається більш повне охоплення навичок та дій молоді, які формують майбутні напрямки розвитку регіону.

Передача отриманих навичок наступному поколінню молоді має забезпечити якісне розширення компетенцій та кількісне зростання залученої молоді. Циклічність підготовки забезпечує сталість процесу розвитку молоді та регіону в цілому.

Оцінка ефективності реалізації запропонованих заходів може здійснюватися за методикою наведеною у [9]. В разі визнання заходу неефективним його зміст коригується, замінюється на більш актуальний або вилучається остаточно.

ВИСНОВКИ

Результатом реалізації запропонованих заходів та корегування міських і регіональних молодіжних програм повинні стати фахові та суспільні компетенції молоді як учасників соціально-економічного розвитку регіону. Природне заміщення активних учасників розвитку регіону та залучення нової молоді до відповідних програм забезпечать сталість розвитку. Але для досягнення відповідного ефекту слід досконально дослідити механізми обліку та контролю ефективності регіональних та місцевих молодіжних програм.

Таблиця 1. Перелік завдань і заходів, що пропонуються для реалізації в межах регіональної та міської цільових соціальних програм "Молодь Дніпропетровщини" та "Молодь Дніпродзержинська" на 2012-2021 роки

№ п/п	Зміст заходів програми з виконання завдання	Відповідальні за виконання	Строки виконання, роки	Орієнтовні обсяги фінансування в млрд грн.	Очікуваний результат виконання заходу, у тому числі за роками
1	2	3	4	5	6
Створення умов для включення молоді як активних суб'єктів суспільних відносин у соціально-економічній і процесів регіону, підтримка молодіжних ініціатив, підвищення рівня освіти серед молоді					
1	Реалізація проекту "Молодіжний центр стратегічних розробок" створення реєстру інноваційних продуктів молоді. Створення у результаті реалізації проекту "Молодіжний центр стратегічних розробок" інституту індивідуальної підтримки для дніпропетровської молоді та молоді регіону. Поширення позиціонування молоді Дніпропетровщини за її межами	Управління у справах молоді та спорту Управління освіти та науки	2013-2016	Обласний бюджет: 2013 - 150 2014 - 50 2015 - 75 2016 - 100	Поява до 2016 року системи просування інноваційних розробок молоді та системи індивідуальної підтримки ініціативної молоді. Поява реєстру інноваційних продуктів молоді. Поява інституту індивідуальної підтримки для молоді. Кількість молоді, залученої в заходи проекту: не менше 50 осіб щорічно. Кількість реалізованих інноваційних проектів: 2013 рік - 1; 2014 рік - 2; 2015 - 3; 2016 - 4.
Підтримка нового покоління молодих дослідників з практичним досвідом командної роботи на стику перспективних областей науково-технічного знання					
2	Реалізація проекту "Лабораторія молодіжних науково-технічних розробок", яка передбачає створення у містах регіону, де населення перевищує 100 тис. осіб загальноміських мереж лабораторій молодіжних науково-технічних розробок. Достиження значущих результатів забезпечується за допомогою: - пошуку молодих дослідників на основі запрошених переможців конкурсів «Краща рада молодих вчених», «Кращий молодий вчений» та щорічного обласного конкурсу проектів «Молоді вчені Дніпропетровщини» та «Молодіжні ініціативи для розвитку регіону»; - придбання обладнання, програмного забезпечення, видаткових та інших матеріалів для організації діяльності лабораторій	Управління молодіжної політики адміністрації міста. Управління освіти та науки	2013-2016	Обласний бюджет: 2013 - 100 2014 - 50 2015 - 50 2016 - 50	Поява до 2016 у 5 містах Дніпропетровської області (Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Дніпродзержинськ, Нікополь, Павлоград) загальноміських мереж лабораторій молодіжних науково-технічних розробок з метою підтримки нового покоління молодих дослідників з практичним досвідом командної роботи на стику перспективних областей науково-технічного знання. Кількість молодих людей, залучених в заходи проекту, не менше 100 осіб щорічно.
Інституціоналізація масштабних молодіжних проєктів, реалізація яких посилює позиціонування Дніпропетровщини в країні і світі					
3	Реалізація регіонального проєкту "Сітка добровільних ініціатив". Створення в 13 містах обласного значення сіток добровільних ініціатив, діяльність яких забезпечує процес розвитку та підтримки міських традицій благодійності, милосердя та соціального служіння в регіоні. Створення формули широкі реєстри добровільців міст і реєстру добровільних організацій	Управління молодіжної політики адміністрації Управління міських молодіжних рад	2013-2016	Обласний бюджет: 2013 - 150 2014 - 100 2015 - 100 2016 - 100	Формування реєстрів добровільців міст і реєстру добровільних організацій. Кількість молодих людей, залучених в заходи проекту, не менше 1000 осіб щорічно. Достиження значущих результатів забезпечується за допомогою: - придбання іміжевої продукції (футболки, значки та інші); - придбання витратних матеріалів в рамках проведення акцій, заходів.
4	Реалізація проєкту "Молодіжний клуб міжнародного співробітництва", що представляє собою організацію міжнародних клубів у містах з населенням більше 100 тис. осіб (Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Дніпродзержинськ, Нікополь, Павлоград). Поява молодіжних клубів, діяльність яких спрямована на розвиток міжнародного співробітництва, у тому числі участь делегатів від міст в міжнародних заходах, форумах, з'їздах, конференціях, конвентах, фестивалях, змаганнях тощо. Запрошення молоді і членів їх держав у міста, в тому числі на великі заходи міст, з метою обміну досвідом та встановлення міжнародних молодіжних контактів	Управління молодіжної політики адміністрації міст. Міські молодіжні організації	2013-2016	Обласний бюджет: Місцеві бюджети: 2013 - 150 2014 - 100 2015 - 100 2016 - 100	Поява системи "Молодіжних клубів" у 5 містах Дніпропетровської області (Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Дніпродзержинськ, Нікополь, Павлоград), діяльність яких спрямована на розвиток міжнародного співробітництва. Поява системи молодіжних міжнародних обмігів. Поява нових міжнародних спільних заходів. Кількість молоді, залученої в проєкт, - не менше 200 осіб щорічно.
Сприяння молоді при вступі у трудове життя, зокрема організація міських молодіжних суспільно корисних акцій, спрямованих на професійну орієнтацію молодих людей, благоустрій та озеленення міста.					
5	Реалізація регіонального проєкту "Трудоваї змаг". Залучення в заходи по трудовому вихованню молоді віком від 14 до 18 років, сприяння молоді при вступі до трудового життя. Створення збочних місць з виплатою заробітної плати, забезпеченням інвентарем та уніформою. Організація міських молодіжних суспільно корисних акцій у містах області, спрямованих на професійну орієнтацію молодих людей, благоустрій та озеленення міста	Управління молодіжної політики адміністрації міст	2013-2016	Обласний бюджет: 2013 - 150 2014 - 50 2015 - 50 2016 - 50	Кількість залучених до заходу - не менше 1000 чоловік щорічно. Кількість акцій - не менше 10 щорічно у кожному місті області. Достигаються за допомогою: - закупівлі уніформи, необхідного обладнання, інвентарю та інших витратних матеріалів в рамках діяльності заводу; - інформаційного забезпечення діяльності заводу (забезпечення роботи інтернет-сайту, видання друкованої продукції та ін.)
Систематичний аналіз стану молоді на фінансовому ринку праці					
6	Проведення систематичного моніторингу ситуації на регіональному ринку праці з метою виявлення професій, як користуються найбільшим попитом на сучасному ринку праці. Забезпечення організації професійної підготовки та перепідготовки молодих безробітних за професіями, які користуються попитом на ринку праці. Бронювання робочих місць для впускників вищих навчальних закладів за держзамовленням	Управління молодіжної політики адміністрації міст, Центр зайнятості	2013-2016	Обласний бюджет:	Створення нових систем і підходів в освіті з урахування світових тенденцій розвитку та ситуації на вітчизняному ринку праці, де на сьогоднішній день непотрібними залишаються мільйони молодих осіб: Забезпечення випускників першим робочим місцем за спеціальністю, бронювання робочих місць.

Систематизація діяльності наукових організацій, отримання повної інформації про становище молоді та стан справ у сфері молодіжної політики. Науково-методичне та кадрове забезпечення молодіжної політики					
7	Реалізація мережевого проекту "Інформаційний потік". Нова технологія функціонування інформаційної служби зі всіх питань сфери державної та муніципальної молодіжної політики, організація та проведення навчальних семінарів серед фахівців галузі з формування єдиного інформаційного простору молодіжної політики	Управління у справах молоді та спорту Управління освіти та науки	2013-2016	Обласний бюджет 2013 - 25 2014 - 15 2015 - 15 2016 - 15	Наданням не менше 1000 консультацій щорічно. Формування єдиного молодіжного інформаційного простору міста. Створення ресурсного центру інформаційної підтримки молодіжних і проектів щорічно. Співпраця ЗМІ з молодіжними організаціями
8	Створення системи спеціалізованої державної статистичної молодіжної звітності на основі вироблення соціально-економічних критеріїв для оцінки стану молодіжного середовища та ефективності діячості молодіжної політики на регіональному та муніципальному рівнях. Забезпечення використання матеріалів досліджень і аналізу для оперативного коректування планів і програм, що реалізуються у сфері молодіжної політики. Розробка рекомендацій, методики визначення форм обліку та звітності, розробка моделі порівнянних державних і регіональних досліджень, створення системи моніторингу положення справ у молодіжному середовищі та в області реалізації молодіжної політики	Управління у справах молоді та спорту Управління освіти та науки	2013-2016	Обласний бюджет 2013 - 50 2014 - 50 2015 - 50 2016 - 50	Систематизація діяльності наукових організацій, отримання повної інформації про становище молоді та стан справ у сфері молодіжної політики. Моніторинг державного та регіонального досліджень
9	Науково-методичне та кадрове забезпечення формування мережі науково-дослідних центрів з проблем молодіжної політики. Створення регіональної системи інформаційного забезпечення молоді та молодіжних інформаційних центрів створення системи інтерактивної взаємодії структур, що працюють з молоддю, організації випуску спеціалізованих періодичних друкованих та електронних видань	Управління у справах молоді та спорту Управління освіти та науки	2013-2016	Обласний бюджет 2013 - 50 2014 - 50 2015 - 50 2016 - 50	Підвищення якості та обсягу дослідницької діяльності в галузі молодіжної політики, бізнес-планів і створення оперативного інформаційного простору. Організація публікації статистичного видання "Молодь Дніпропетровщини", "Молодь Дніпропетровщинська"
10	Реалізація регіонального проекту "Асоціація заводських молодіжних об'єднань". Розвиток інформаційної мережі молодіжних рад у організаціях і на підприємствах області. Забезпечення активної участі молоді у формуванні та реалізації державної політики та діяльності і розвитку міських рад у 5 містах обласного значення. Організація та проведення навчальних майстер-класів, семінарів для молоді, працюючої на підприємствах і заводах області, з залученням фахівців у області управлінської діяльності. Організація та проведення конкурсу серед молодіжних рад організацій та підприємств міста із забезпеченням призового фонду. Виконання і реалізація проекту "Молодь"	Управління у справах молоді та спорту Міські молодіжні організації Міські молодіжні ради Заводські молодіжні об'єднання	2013-2016	Обласний бюджет 2013 - 50 2014 - 50 2015 - 50 2016 - 50	Створення мережі молодіжних рад організацій та підприємствах області. Кількість молодих людей, що працюють в організаціях і на підприємствах Дніпропетровської області охоплені заходами проекту, не менше 600 осіб щорічно
Організація скоординованої роботи та співпраці громадських молодіжних організацій та управління у справах сім'ї та молоді					
11	Створення міських молодіжних центрів та молодіжних організацій у містах обласного значення, зокрема у м. Дніпропетровськ. Створення та бази управління у справах молоді на міському рівні "Мобільних консультативних пунктів соціальної роботи в сільській місцевості та віддалених районах міст". Інформатизація створених установ сфери молодіжної політики. Працюючи комплексів сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання, включають комп'ютери, програмне забезпечення, устаткування для інтернет-трансляцій, інформаційні кіоски, інше обладнання для забезпечення високошвидкісного доступу в Інтернет для муніципальних молодіжних центрів	Управління молодіжної політики адміністрації міста; муніципальні установи галузі "молодіжна політика"	2013-2016	Обласний бюджет Міські бюджети 2013 - 25 2014 - 50 2015 - 50 2016 - 80	Створення мінімум 5 молодіжних центрів у 5 містах обласного значення з населенням більше 100 тис. осіб (Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Дніпропетровськ, Нікополь, Павлоград). Кількість муніципальних молодіжних центрів, оснащених комплексами сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання (за весь період дії програми), - 5. Подолання соціального відчуження молоді, залучення до соціально-економічних та політичних процесів в державі і суспільстві шляхом участі в органах місцевого самоврядування та самоорганізації
Підтримка молоді за сімейного життя. Підтримка молоді сім'ї					
12	Розробка і впровадження програм виховання у молоді відповідального батьківства та материнства. Організація і проведення комплексу заходів підтримки сімейних форм проведення дозвілля, в т.ч. фестивалі сімейної творчості, конкурси. Розробка і реалізація заходів з підтримки молодих сімей, вирішенні питань щодо поліпшення їх життєво-побутових. Розроблення та реалізація спеціального фінансового цюлення для молодих сімей щодо планування та раціонального використання сімейного бюджету у містах обласного значення	Відділ у справах сім'ї, молоді та спорту Центр соціальних служб для сім'ї та молоді	2013-2016	Обласний бюджет Міські бюджети 2013 - 40 2014 - 40 2015 - 40 2016 - 40	Набуття важливого значення питань надання різних видів соціальної та психологічної допомоги молоді сім'ї, соціальна профілактика та реабілітація, охорон материнства, батьківства і дитинства. Зменшення кількості покиннутих дітей молодими батьками. Підвищення рівня культури молоді сім'ї. Підвищення матеріального добробуту молодих сімей

Література:

1. Ковалёва А.И. Социология молодежи. Теоретические вопросы. / А.И. Ковалёва, В.А. Луков — М.: Социум, 1999. — 124 с.
2. Молодь та молодіжна політика в Україні: соціально-демографічні аспекти / За ред. Е.М. Лібанової. — К.: Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2010. — 248 с.
3. Карімов Г.І. Проблеми державної молодіжної політики промислового міста / Г.І. Карімов, О. Ю. Огурцова // Збірник наукових праць "Славути". — Випуск 6. — Дніпропетровськ: Біла К.О., 2013. — С. 100—108.
4. Карімов Г.І. Регіональна молодіжна політика як фактор сталого розвитку / Г.І. Карімов, О.Ю. Огурцова // Ефективна економіка. — 2013. — №8 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2252>
5. Регіональна цільова соціальна програма "Молодь Дніпропетровщини на 2012 — 2021 роки" постанова № 239-11/VI від 3 лютого 2012 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://oblrada.dp.ua/decisions/27/745>
6. Державна цільова соціальна програма "Молодь України на 2009—2015 роки" постанова № 41 від 28 січня 2009 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/41-2009-%D0%BF/page>
7. Міська програма "Молодь Дніпродзержинська на 2012—2021 роки" постанова № 371-20/VI від 29.02.2012.
8. Програма "Соціально-економічного та культурного розвитку міста на 2013 рік" постанова № 620-30/VI від 28.12.2012.
9. Государственная целевая программа Хабаровского края "Развитие образования и молодежной политики Хабаровского края" Постановление № 177-пр. от 05 июня 2012 г. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://minobr.khb.ru/?page=236>

References:

1. Kovaleva, A. I. and Lukov, V. A. (1999), *Sociologija molodezhi. Teoreticheskie voprosy* [Sociology of Youth. Theoretical questions], Society, Moscow, Russia. — 124 p.
2. Libanova, E. M. (2010), *Molod' ta molodizhna polityka v Ukraini: sotsial'no-demografichni aspekty*. Za red. E.M.Libanovoi [Youth and youth policy in Ukraine: social and demographic aspects. Ed. E.M. Libanova], Instytut demografii ta sotsial'nykh doslidzhen' im. M.V. Ptukhy NAN Ukrainy, Kyiv, Ukraine.
3. Karimov, G. I. and Ogurtsova, O. U. (2013), "Problems of state youth policy in industrial city", *Zbirnyk naukovykh prats' "Slavuta"*, vol. 6, pp. 100—108.
4. Karimov, G. I. and Ogurtsova, O. U. (2013), "Regional youth policy as a factor of sustainable development", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 8, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?Op=1&z=2252> (Accessed 4 September 2013).
5. The official site of Dnepropetrovsk Regional State Administration (2012), "Regional social program "Dnipropetrovsk Youth for 2012 — 2021 years" decree № 239-11/VI from February 3, 2012", available at: <http://oblrada.dp.ua/decisions/27/745> (Accessed 24 November 2013).

/oblrada.dp.ua/decisions/27/745 (Accessed 24 November 2013).

6. The official web-portal Verkhovna Rada of Ukraine (2009), "State social program "Youth of Ukraine for 2009—2015" Decree number 41 from January 28, 2009", available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/41-2009-%D0%BF/page> (Accessed 4 November 2013).
  7. Dniprodzerzhinsk municipal Administration (2012), "Municipal program "Dniprodzerzhinsk youth for 2012-2021" Decree number 371-20/VI from 29.02.2012"
  8. Dniprodzerzhinsk municipal Administration (2013), "Program "Socio-economic and cultural development of the city for 2013" Decree from 28.12.2012 № 620-30/VI
  9. The official site of Ministry of Education and Science of Khabarovsk Region (2012), "State Program of Khabarovsk region "The development Education and Youth Policy in Khabarovsk region" Ordinance number 177 — pr. from 05 June 2012 h.", available at: <http://minobr.khb.ru/?page=236> (Accessed 1 December 2013).
- Стаття надійшла до редакції 03.12.2013 р.*

www.agrosvit.info

Перодоплатний індекс: 23092

ЖУРНАЛ ВИХОДИТЬ 24 РАЗИ НА РІК

Журнал «АГРОСВІТ» включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії та кандидата наук.

Категорія: **ЕКОНОМІКА**

Тел: (044) 223 26 28, 537 14 33, 537 14 32
Тел/факс: (044) 496 10 73
E-mail: economy_2008@ukr.net